

etiVoet

INHOUDSTAFEL

CLP REVISION 2024 – IMPACT OP ETIKETTEN

STOP THE CLOCK

WETTELIJKE REFERENTIES EN REGELGEVENDE BRONNEN

CERTIFICATEN

CONTACTGEGEVENS

CLP REVISION 2024 – IMPACT ON LABELS

Deze presentatie is het resultaat van eigen onderzoek naar CLP en Stop the Clock-procedures; de inhoud dient uitsluitend ter informatie en vormt geen juridisch advies.

IMPACT
ON
LABELS

LEESBAARHEID

LEESBAARHEID

- Artikel 31 – paragraaf 1:
 - Etiketten worden duurzaam op een of meer oppervlakken van de onmiddellijke verpakking van de stof of het mengsel bevestigd en zijn horizontaal leesbaar wanneer de verpakking op normale wijze neergezet wordt.

LEESBAARHEID

- Article 31 – paragraph 3:
 - De in artikel 17, lid 1, bedoelde etiketteringselementen worden duidelijk en onuitwisbaar aangebracht. Zij steken duidelijk tegen de achtergrond af en de grootte en spatiëring zijn zo gekozen dat zij gemakkelijk leesbaar zijn.
 - Zij worden opgemaakt overeenkomstig punt 1.2.1 van bijlage I.

*Het kan niet gewist,
verwijderd of
vergeten kunnen
worden*

ARTIKEL 17 ALGEMENE VOORSCHRIFTEN - (CLP 2008)

1. Als gevaarlijk ingedeelde stoffen en mengsels die zijn verpakt, worden van een etiket voorzien dat de volgende elementen bevat:
 - a) de naam, het adres en het telefoonnummer van de leverancier(s);
 - b) de nominale hoeveelheid van de stof of het mengsel in de aan het publiek aangeboden verpakking, tenzij die hoeveelheid elders op de verpakking wordt vermeld;
 - c) productidentificaties zoals vermeld in artikel 18;
 - d) indien toepasselijk, gevarenpictogrammen overeenkomstig artikel 19;
 - e) indien toepasselijk, signaalwoorden overeenkomstig artikel 20;
 - f) indien toepasselijk, gevarenaanduidingen overeenkomstig artikel 21
 - g) indien toepasselijk, de toepasselijke veiligheidsaanbevelingen overeenkomstig artikel 22
 - h) indien toepasselijk, een rubriek voor aanvullende informatie overeenkomstig artikel 25
2. Het etiket wordt gesteld in de officiële taal of talen van de lidstaat (lidstaten) waar de stof of het mengsel in de handel wordt gebracht, tenzij door de betrokken lidstaat (lidstaten) anders wordt bepaald. Leveranciers mogen op het etiket meer talen gebruiken dan door de lidstaten wordt vereist, mits in alle gebruikte talen dezelfde gegevens worden vermeld.

LEESBAARHEID: GROOTTE

“1.2.1.4. De afmetingen van het etiket en van elk pictogram, alsook de lettergrootte, zijn als volgt:

Tabel 1.3

Minimumafmetingen van etiketten en pictogrammen en minimale lettergrootte

Inhoud van de verpakking	Afmetingen van het etiket (in mm) voor de krachtens artikel 17 voorgeschreven informatie	Afmetingen van elk pictogram (in mm)	Minimale lettergrootte (x-hoogte in mm)
Niet meer dan 0,5 liter	zo mogelijk ten minste 52 × 74	niet kleiner dan 10 × 10 zo mogelijk ten minste 16 × 16	1,2
Meer dan 0,5 liter, maar niet meer dan 3 liter			1,4
Meer dan 3 liter, maar niet meer dan 50 liter	ten minste 74 × 105	ten minste 23 × 23	1,8
Meer dan 50 liter, maar niet meer dan 500 liter	ten minste 105 × 148	ten minste 32 × 32	2,0
Meer dan 500 liter	ten minste 148 × 210	ten minste 46 × 46	2,0

LEESBAARHEID : GROOTTE DOET ER WEL DEGELIJK TOE

“1.2.1.4. De afmetingen van het etiket en van elk pictogram, alsook de lettergrootte, zijn als volgt:

Tabel 1.3

Minimumafmetingen van etiketten en pictogrammen en minimale lettergrootte

Inhoud van de verpakking	Afmetingen van het etiket (in mm) voor de krachtens artikel 17 voorgeschreven informatie	Afmetingen van elk pictogram (in mm)	Minimale lettergrootte (x-hoogte in mm)
Niet meer dan 0,5 liter	zo mogelijk ten minste 52 × 74	niet kleiner dan 10 × 10 zo mogelijk ten minste 16 × 16	1,2
Meer dan 0,5 liter, maar niet meer dan 3 liter			1,4
Meer dan 3 liter, maar niet meer dan 50 liter	ten minste 74 × 105	ten minste 23 × 23	1,8
meer dan 50 liter, maar niet meer dan 500 liter	ten minste 105 × 148	ten minste 32 × 32	2,0
meer dan 500 liter	ten minste 148 × 210	ten minste 46 × 46	2,0

LEESBAARHEID : GROOTTE DOET ER WEL DEGELIJK TOE

De inhoud van de verpakking heeft een impact op de minimumgrootte van het

ETIKET

PICTOGRAM

LETTERTYPE

LEESBAARHEID : TEKST

1.2.1.5. De tekst op het etiket hebben de volgende kenmerken:

a) zwart gedrukt op een witte achtergrond;

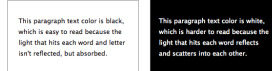
This paragraph text color is black,
which is easy to read because the
light that hits each word and letter
isn't reflected, but absorbed.

This paragraph text color is white,
which is harder to read because the
light that hits each word reflects
and scatters into each other.

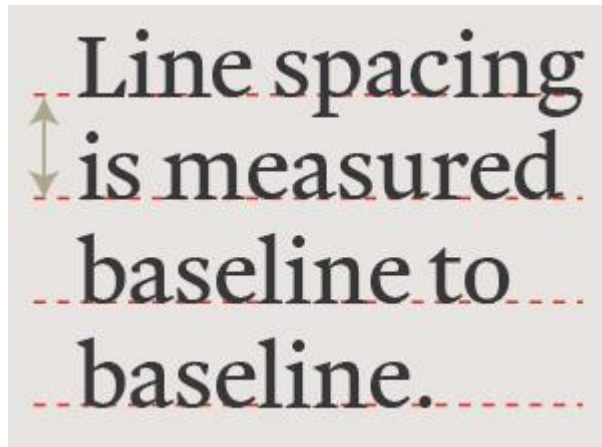
LEESBAARHEID : TEKST

1.2.1.5. De tekst op het etiket hebben de volgende kenmerken:

a) zwart gedrukt op een witte achtergrond;

b) de afstand tussen twee regels moet ten minste 120 % van de lettergrootte zijn;

If the font size is **10 pt**, then:

- 120% of 10 pt = **12 pt** line spacing
- This means that the gap between two lines should be at least **12 pt**, ensuring readability.

LEESBAARHEID : TEKST

1.2.1.5. De tekst op het etiket hebben de volgende kenmerken:

a) zwart gedrukt op een witte achtergrond;

This paragraph text color is black, which is easy to read because the light that hits each word and letter isn't reflected, but absorbed.

This paragraph text color is white, which is harder to read because the light that hits each word reflects and scatters into each other.

b) de afstand tussen twee regels moet ten minste 120 % van de lettergrootte zijn;

Line spacing is measured baseline to baseline.

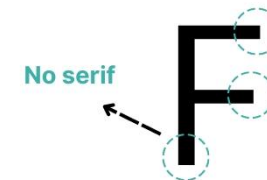
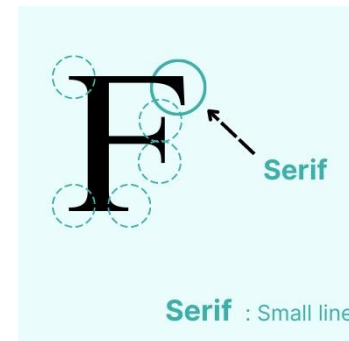
c) er wordt één lettertype gebruikt dat gemakkelijk leesbaar en schreefloos is;

A f l s

Sans serif

A f l s

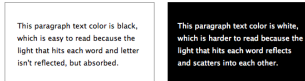
Serif

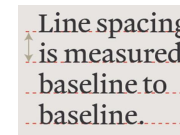
LEESBAARHEID : TEKST

1.2.1.5. De tekst op het etiket hebben de volgende kenmerken:

a) zwart gedrukt op een witte achtergrond;

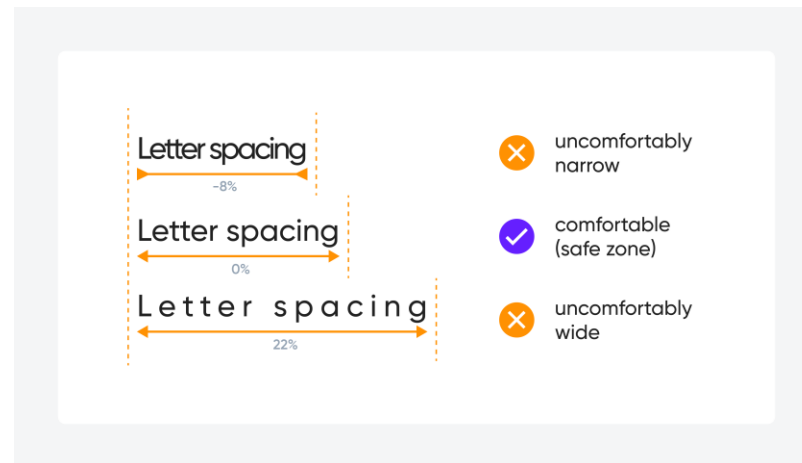
b) de afstand tussen twee regels moet ten minste 120 % van de lettergrootte zijn;

c) er wordt één lettertype gebruikt dat gemakkelijk leesbaar en schreefloos is;

d) de letterafstand moet zodanig zijn dat het gekozen lettertype gemakkelijk leesbaar is.

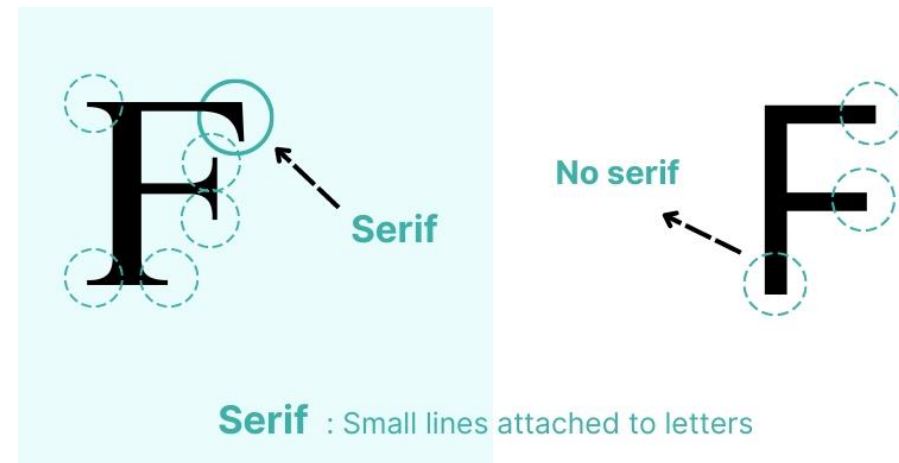
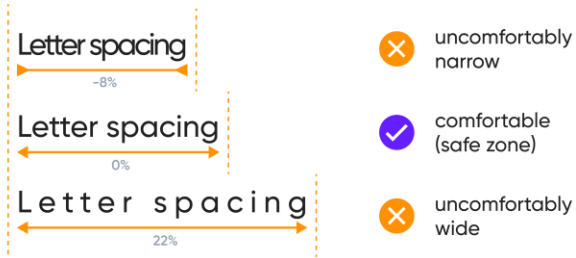

LEESBAARHEID : TEKST

This paragraph text color is black, which is easy to read because the light that hits each word and letter isn't reflected, but absorbed.

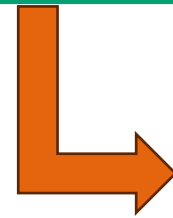
This paragraph text color is white, which is harder to read because the light that hits each word reflects and scatters into each other.

Line spacing is measured baseline to baseline.

IMPACT ON LABELS

Multilayer Labels

“UITVOUWBAAR ETIKET”

UITVOUWBAAR ETIKET

- CLP 2008: uitvouwbare etiketten alleen als de algemene regels voor het aanbrengen van etiketten niet kunnen worden nageleefd vanwege de vorm of gedaante van de verpakking of de geringe omvang ervan.
- CLP-revisie:
 - Als gevolg van de vooruitgang in etiketteringstechnologieën moet leveranciers meer flexibiliteit worden geboden door de mogelijkheid te bieden om op regelmatige basis uitvouwbare etiketten te gebruiken.
 - Het is daarom passend om toe te staan dat etiketten worden gepresenteerd in de vorm van uitvouwbare etiketten, met toepassing van de regels voor het aanbrengen en de opmaak om een goede leesbaarheid te waarborgen, evenals de specifieke vereisten voor de inhoud van de voorzijde, de binnenpagina's en de achterzijde.

UITVOUWBAAR ETIKET

- Artikel 31 – lid 1:
 - Het etiket kan de vorm hebben van een uitvouwbaar etiket.
- Artikel 31 – lid 1 bis:
 - Wanneer het etiket wordt aangeboden in de vorm van een opvouwbaar etiket, worden de in artikel 17, lid 1, bedoelde etiketteringselementen gepresenteerd overeenkomstig punt 1.2.1.6 van bijlage I.

ARTICLE 17 ALGEMENE VOORSCHRIFTEN (CLP 2008)

1. Als gevaarlijk ingedeelde stoffen en mengsels die zijn verpakt, worden van een etiket voorzien dat de volgende elementen bevat:

- a) de naam, het adres en het telefoonnummer van de leverancier(s);
- b) de nominale hoeveelheid van de stof of het mengsel in de aan het publiek aangeboden verpakking, tenzij die hoeveelheid elders op de verpakking wordt vermeld;
- c) productidentificaties zoals vermeld in artikel 18;
- d) indien toepasselijk, gevarenpictogrammen overeenkomstig artikel 19;
- e) indien toepasselijk, signaalwoorden overeenkomstig artikel 20;
- f) indien toepasselijk, gevarenaanduidingen overeenkomstig artikel 21;
- g) indien toepasselijk, de toepasselijke veiligheidsaanbevelingen overeenkomstig artikel 22;
- h) indien toepasselijk, een rubriek voor aanvullende informatie overeenkomstig artikel 25.

2. Het etiket wordt gesteld in de officiële taal of talen van de lidstaat (lidstaten) waar de stof of het mengsel in de handel wordt gebracht, tenzij door de betrokken lidstaat (lidstaten) anders wordt bepaald. Leveranciers mogen op het etiket meer talen gebruiken dan door de lidstaten wordt vereist, mits in alle gebruikte talen dezelfde gegevens worden vermeld.

UITVOUWBAAR ETIKET : REGELS

In de CLP-revisie wordt een onderscheid gemaakt tussen:

- de 'voorpagina' (in het rood op de afbeelding)
- De 'binnenbladzijden' (in het wit op de afbeelding)
- 'de achterpagina' (in het geel op de afbeelding)

UITVOUWBAAR ETIKET : REGELS

1.2.1.6.1. De voorpagina van het uitvouwbare etiket (in het rood op de afbeelding)

bevat ten minste de volgende elementen:

- i) de naam, adres en telefoonnummer van de leveranciers;
- ii) nominale hoeveelheid van de stof of het mengsel in de aan het publiek aangeboden verpakking, tenzij die hoeveelheid elders op de verpakking wordt vermeld;
- iii) productidentificaties overeenkomstig artikel 18, lid 2, voor stoffen en artikel 18, lid 3, voor mengsels in alle talen van het etiket die in de binnenpagina's worden gebruikt;
- iv) indien van toepassing, de gevarenpictogrammen;
- v) indien van toepassing, de signaalwoorden in alle talen van het etiket die in de binnenpagina's worden gebruikt;
- vi) in voorkomend geval, de unieke formule-identificatie, tenzij deze overeenkomstig deel A, punt 5.3, van bijlage VIII bij deze verordening op de binnenverpakking is gedrukt of aangebracht;
- vii) een verwijzing naar de volledige veiligheidsinformatie in het uitvouwbare etiket in alle talen van het etiket, of een symbool om de gebruiker ervan in kennis te stellen dat het etiket kan worden geopend en om erop te wijzen dat er binnenpagina's zijn met aanvullende informatie;
- viii) een afkorting van de taal (landcode of taalcode) voor alle talen die in de binnenpagina's worden gebruikt.

UITVOUWBAAR ETIKET : REGELS

1.2.1.6.2. De binnenbladzijden van het uitvouwbare etiket (in het wit op de afbeelding) bevatten:

alle in artikel 17, lid 1, bepaalde etiketteringselementen, met uitzondering van het gevarenpictogram en de leveranciersidentificatie, in elk van de op de voorpagina vermelde talen en gegroepeerd per taal, met gebruikmaking van de afkorting van de taal (landcode of taalcode).

UITVOUWBAAR ETIKET : REGELS

1.2.1.6.3. De achterpagina van het uitvouwbare etiket (in het geel op de afbeelding) bevat:

alle etiketteringselementen die op de voorpagina worden vermeld, met uitzondering van de afkortingen voor de talen die in de binnenpagina's worden gebruikt.”;

Het achterliggende idee is dat als iemand de bovenste lagen van het etiket verwijdert, de veiligheidsinformatie zichtbaar blijft op de laag die op de fles kleeft.

IMPACT ON LABELS

Digital Labels

DIGITAL LABEL

De nieuwe regelgeving introduceert digitale etiketten als aanvulling op fysieke etiketten, zoals QR-codes of apps, om extra informatie te verstrekken. Dit biedt flexibiliteit en is ideaal voor kleine verpakkingen of producten met complexe informatie.

Let op! Artikel 17 moet op het product (fysiek etiket) blijven staan. U kunt andere aanvullende informatie toevoegen, zoals (niet-)aanbevolen gebruik, gebruiksinstructies... maar deze mogen de door Artikel 17 vereiste verklaringen niet tegenspreken of afzwakken.

De digitale informatie is niet bedoeld om het fysieke etiket te vervangen, maar om het aan te vullen.

DIGITAL LABEL

- Artikel 31 – lid 1 ter:
- Wanneer een digitaal etiket zoals bepaald in artikel 34 bis, lid 1, wordt gebruikt, wordt een gegevensdrager die naar dat digitale etiket leidt, stevig bevestigd of afgedrukt op het fysieke etiket of op de verpakking naast het etiket, op zodanige wijze dat deze automatisch kan worden verwerkt door digitale apparaten die algemeen worden gebruikt.
- Wanneer etiketteringselementen alleen op een digitaal etiket worden vermeld op grond van artikel 34 bis, lid 2, gaat de gegevensdrager vergezeld van de mededeling “Meer gevareninformatie is online te vinden” of van een soortgelijke mededeling

DIGITAL LABEL

Artikel 34bis: Fysieke en digitale etikettering

1. De in artikel 17 bedoelde etiketteringselementen voor stoffen en mengsels worden verstrekt op een etiket in fysieke vorm (“fysiek etiket”). Naast het fysieke etiket kunnen de in artikel 17 bedoelde etiketteringselementen in digitale vorm worden verstrekt (“digitaal etiket”).

2. In afwijking van lid 1 is het leveranciers toegestaan de in punt 1.6 van bijlage I vermelde etiketteringselementen uitsluitend op een digitaal etiket te verstrekken.

Indien de in punt 1.6 van bijlage I vermelde etiketteringselementen uitsluitend op een digitaal etiket worden verstrekt, verstrekken leveranciers die etiketteringselementen op mondeling of schriftelijk verzoek of, wanneer het digitale etiket tijdelijk niet beschikbaar is op het moment van aankoop van de stof of het mengsel, op alternatieve wijze. De leveranciers verstrekken deze elementen onafhankelijk van een aankoop en kosteloos.

3. Wanneer de informatie via een digitaal etiket wordt verstrekt, zijn de voorschriften voor digitale etiketten van artikel 34 ter van toepassing.

DIGITAL LABEL

Artikel 34 ter : Voorschriften voor digitale etikettering

1. De leverancier die op grond van artikel 31, lid 1 bis, een gegevensdrager aanbrengt die leidt naar een digitaal etiket, zorgt ervoor dat het digitale etiket voldoet aan de volgende algemene regels en technische voorschriften:

- a) alle in artikel 17, lid 1, bedoelde etiketteringselementen worden tezamen op één plaats en gescheiden van andere informatie verstrekt;
- b) de informatie op het digitale etiket is doorzoekbaar;
- c) de informatie op het digitale etiket is toegankelijk voor alle gebruikers in de Unie en blijft toegankelijk voor een periode van ten minste tien jaar of voor een langere periode indien vereist krachtens andere Uniewetgeving;
- d) het digitale etiket is gratis toegankelijk, zonder verplichte registratie en zonder dat het nodig is om toepassingen te downloaden of installeren of een wachtwoord te verstrekken;
- e) de informatie op het digitale etiket wordt zodanig gepresenteerd dat ook rekening wordt gehouden met de behoeften van kwetsbare groepen en de nodige aanpassingen worden zo nodig ondersteund om de toegang tot de informatie voor die groepen te vergemakkelijken;
- f) de informatie op het digitale etiket is toegankelijk met niet meer dan twee klikken;
- g) het digitale etiket is toegankelijk via algemeen gangbare digitale technologieën en is compatibel met alle belangrijke besturingssystemen en browsers;
- h) als de informatie op het digitale etiket in meer dan één taal toegankelijk is, mag de taalkeuze niet afhankelijk zijn van de geografische locatie waar toegang wordt verkregen tot die informatie.

2. Het is verboden gebruiksinformatie te traceren, te analyseren of te gebruiken voor doeleinden die verder gaan dan wat absoluut noodzakelijk is voor het verstrekken van digitale etikettering.

DIGITAL LABEL

1.6. Etiketteringselementen waarvan het is toegestaan dat zij alleen op een digitaal etiket worden verstrekt

Aanvullende informatie zoals bedoeld in artikel 25, lid 3. (van CLP 2008)

25 lid 3. De leverancier kan in de rubriek voor aanvullende informatie op het etiket andere aanvullende informatie dan bedoeld in de leden 1 en 2 opnemen, mits die informatie het niet moeilijker maakt de in artikel 17, lid 1, onder a) tot en met g), genoemde etiketteringselementen te onderscheiden en die informatie nadere bijzonderheden verstrekt en niet in tegenspraak is met of twijfel zaait over de geldigheid van de met die etiketteringselementen verstrekte informatie.

STOP THE CLOCK

STOP THE CLOCK ?

NIEUWE DEADLINES

STOP THE CLOCK?

Op 3 december publiceerde de Europese Unie de langverwachte CLP-verordening “Stop the Clock”, die formeel in werking treedt op 23 december 2025. Deze ontwikkeling vormt de eerste belangrijke mijlpaal in het Omnibus VI-initiatief van de Commissie, een breed opgezet traject dat gericht is op het actualiseren en vereenvoudigen van de EU-wetgeving inzake chemische stoffen.

Het primaire doel van deze verordening is duidelijk: de industrie en beleidsmakers ademruimte geven.

Met de publicatie van “Stop the Clock” zijn verschillende belangrijke deadlines die werden ingevoerd in het kader van de CLP-herziening van 2024 (Verordening 2024/2865) officieel verschoven naar 1 januari 2028. Het uitstel zorgt ervoor dat de Commissie voldoende tijd heeft om het tweede onderdeel van Omnibus VI af te ronden, dat sterk focust op vereenvoudigingsmaatregelen, terwijl bedrijven meer zichtbaarheid krijgen om hun conformiteitsstrategieën te plannen en te implementeren.

NIEUWE PRODUCTEN VANAF 01/07/2026	NIEUWE PRODUCTEN VANAF 01/01/2027	NIEUWE PRODUCTEN VANAF 01/01/2028	01/01/2029
Regels uitvouwbaar etiket (onderscheid boven/binnen/basislaag)	Identificatie van alle gevaarbepalende stoffen in een mengsel	Voor alle nieuwe batches geldt vanaf deze datum de verplichting om te voldoen aan (al) de nieuwe regels voor classificatie, etikettering en verpakking	Alles moet voldoen
Minimumregels indien door vorm of door grootte verpakking normale etikettering niet mogelijk is	Info delen met agentschappen		indien nodig labels verwijderen en nieuwe labels kleven,
Horizontaal leesbaar	UFI op etiket		
Extra info door QR kan maar mag niet verwarrend zijn			

WETTELIJKE REFERENTIES EN REGELGEVENDE BRONNEN

WETTELIJKE REFERENTIES EN REGELGEVENDE BRONNEN

- Original CLP 2008: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008R1272>
- CLP-revision: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202402865
- CLP “stop the clock”: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202502439
- ECHA Explanation on CLP: https://echa.europa.eu/documents/10162/2324906/clp_labelling_en.pdf/89628d94-573a-4024-86cc-0b4052a74d65
- REACH: <https://reachonline.eu/clp/en/index.html>

Audited by others,
certified **for you**

etiVoet

Certificaten

Operational

Environment

The mark of responsible forestry
FSC® C184842

People

Frederik Voet

etiVoet

+32 (0)477 72 03 90

frederik@etivoet.be

Frederik Voet

ETIVOET BV

E3-laan 43

B-9800 Deinze, Belgium

+32 (0)9 386 14 44

info@etivoet.be

etivoet.be

